

Müge İplikçi

BIYOGRAFI

Müge İplikçi, 1966 yılında İstanbul'da doğdu. Kadıköy Anadolu Kız Lisesi ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümü mezunudur. "Popüler Kültür ve Kadın" konulu yüksek lisans çalışmasını aynı üniversiteye bağlı SBE Kadın Sorunları ve Araştırma Merkezi'nde tamamladı. Kadıköy Kız Lisesi'nde İngilizce öğretmeni, ABD Ohio Eyalet Üniversitesi'nde Türkçe okutmanı olarak görev yaptı. Dönüşünde çalışmalarını İstanbul'da sürdürdü. Bilgi Üniversitesi Medya ve İletişim Fakültesi'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı. 1997'de gazeteci yazar Ruşen Çakır ile evlendi. 1998 yılında bir oğlu oldu.

Çeşitli yazıları Varlık, Milliyet Sanat ve Adam Öykü'de yayımlanan İplikçi'nin ilk öykü kitabı Perende 1998'de çıktı. Kitap ve öyküleri Almanca ve İngilizce başta olmak üzere İsveççe, Hollandaca, Slovakça, Bulgarca ve Kürtçeye çevrildi. TRT2'de "Açık Kitap" programını ve Açık radyoda "Sabun Köpüğü" programını hazırlayıp sundu. Vatan Gazetesi'nde köşe yazarlığı yaptı. 2004-2005 ve 2007-2009 yılları arasında olmak üzere iki kere farklı tarihte PEN Kadın Yazarlar Komitesi Başkanlığı görevini üstlendi.

Yazar halen İstanbul Bilgi Üniversitesi'ndeki yarı zamanlı öğretim görevliliğine devam etmektedir. Gazete Kadıköy'de yazıları haftalık olarak yayımlanmaktayken 2020 yılında görevinden ayrılmıştır. Aynı zamanda Medyascope.tv'de Zeytin Dalı ve Sabun Köpüğü programlarını hazırlayıp sunmaya devam etmektedir.

ESERLERİ

Öykü Kitapları

Perende (1998)
Columbus'un Kadınları (2000)
Arkası Yarın (2001)
Transit Yolcular (2002)
Kısa Ömürlü Aşelyalar (2009)
Tezcanlı Hayalet Avcıları (2013)
Çok Özel İsimler Sözlüğü (2017)

Romanları

Kül ve Yel (2004)
Cemre (2006)
Kafdağı (2008)
Civan (2012)
Babamın Ardından (2015)
Sil Baştan (2019)

Anı-İnceleme Kitapları

Yıkık Kentli Kadınlar (2002)
Cımbızın Çektikleri (Ümran Kartal İle Birlikte) (2002)
Koşu Yolu: Dünyalar Kadar 2010
Biz Orada Mutluyduk (2013)

Çocuk Kitapları

Uçan Salı (2010)
Yalancı Şahit (2010)
Acayip Bir Deniz Yolculuğu (2012)
Saklambaç (2013)
Kömür Karası Çocuk (2014)
Dondurmam Tılsım (2016)
Günaydın Bendi (2019)

KARAKTER TİPLERİ

Genel Bakış Müge İplikçi romanlarında kadın karakterleri ön plana çıkarıp derinlik kazandırıyor. Romanlarında ortak olan bir nokta travmalara neden olabilecek trajik olaylar aracılığı ile hikayesini anlatmasıdır. Toplum tarafından hoş karşılanmayan, tepki verilen veya ön yargılı yaklaşılacak olaylara, kişilere romandaki karakterlerin iç dünyasını bütün olarak göstermeye çalışarak bir pencere açmaktadır.

- 1) **Travmalar yaşamış kişiler** Bu gruptaki kişilerin travma yaşamalarına neden olan durumlar tecavüz, işkence, sevdiklerinin ölümü veya üzerinde sonuçları ciddi olan deneyler, operasyonlar yapılması gibi trajik olaylardır. Travmaların hayatlarına ve karakterlerine etkisinin devam ettiği, yaşamlarındaki olaylara yön verdiği görülmektedir. Bu kişilere örnek olarak Kafdağı romanındaki Zahide ve Richard, Kül ve Yel romanındaki Şeref ve Babamın Ardından romanındaki Ülker gösterilebilir.

Zahide (Kafdağı) *Travmalar yaşamış ve örgüt itiraflısı kadın*

Zahide tecavüz, intihar, çocuklarının ölümüne sebep olma, işkence ve üzerinde uygulanan hafıza silme ve yeni kimlik yükleme operasyonları gibi büyük travmatik olaylar yaşasa da hayatına devam etme gücünü kendinde bulmaktadır. Dayanıklı, akıllı ve serinkanlı bir kadındır. Yaşadıkları onu kafası karışık, kederli biri olmaya mecbur bırakmış gibidir.

Şeref (Kül ver Yel) *Travmalar yaşamış ve yalnız erkek*

Babasının kız kardeşini taciz etmesi ve kendisinin sebep olduğu bir hırsızlık olayı yüzünden tecavüze uğrayıp, arkadaşının da ölümüne sebep olması Şeref için travmalara neden olmuştur. Yaşadığı şehri terk ederek, kimsenin onu tanımadığı bir ülkeye gitmiştir. Fakat yalnızlık, öfke sorunları ve mutsuzluk onu hiç bırakmamıştır.

Richard (Kafdağı) *Psikolojik sorunlu ve acımasız erkek*

Richard, babası tarafından çocukken üzerinde deneye maruz kalmış ve bu sebeple psikolojisi bozulmuş biridir. Babasını öldürmüş ve bunu başka bir sebeple olmuş gibi göstermiştir. Sağlıklı olmayan psikolojisi nedeniyle toplum içinde saygın ve başarılı görüntüsüne rağmen tecavüz edebilecek kadar acımasız bir karakterdir.

Ülker (Babamın Ardından) *Travmalar yaşamış ve vefalı kadın*

Ülker, savaş koşullarında göç etmek zorunda kalmıştır. Küçük yaşta amcasının acımasız tavırlarına maruz kalan ve şahit olan bir kadındır. Okuyucu olarak hayatının büyük dönemi hakkında bilgi sahibi olmasak da vefalı bir karakter olduğu, kaybettiği sevdiklerini unutmayıp onların anılarını hayatında var etmeye devam ettiği görülmektedir.

- 2) **Psikolojik ve sosyal bozuklukları olan kişiler** Bu insanlar genellikle bedbaht, psikolojileri bozulmuş ve çevreleriyle bozuk iletişimi ve davranışları olan kişilerdir. Sebepleri farklı olsa da iç dünyalarında yalnızlık çekmeleri ve hayatlarından memnun olmamaları ortak noktalarıdır. Bu kişilere örnek olarak Sil Baştan romanındaki Nebiye, Kül ve Yel romanındaki Fehime, Şeref, Ayla, Civan romanındaki Dumrul, Rana, Solmaz, Cemre'deki Yıldız, Hülya gösterilebilir.

Nebiye (Sil Baştan) *Psikolojik ve sosyal bozuklukları olan kadın*

Nebiye karakterinin çocukken ailesi ile ilgili yaşadığı travmalardan dolayı anksiyete bozukluğu ve temizlik hastalığı gibi psikolojik sorunları olduğu görülmektedir. Memnuniyetsiz, huysuz ve kimseyle kolay kolay anlaşamayan bir kadın. Kendisinden farklı gördüklerine karşı öfkeli hissettiği ve bu duygusunu da oldukça kaba biçimde gösterdiği veya ifade ettiği görülmektedir. Zaman zaman takıntılı olduğu kişilerle ilgili halüsinasyon görmektedir.

Fehime (Kül ver Yel) *Alzheimer hastası ve sosyal uyumsuz kadın*

Alzheimer hastası Fehime artık geçmişte kalan acıları unutmak istemektedir. Köyünün devlet ile karşı karşıya gelmesi ile tüm ailesini kaybetmiş ve onu evlatlık alan ailede gerçek sevgiyi görmemiştir. Kendi kurduğu ailesinde de intihar, taciz, ölüm gibi olaylar yaşamıştır. Kederli ve mutsuzdur. Geçmişte de unutmayı, görmemezlikten gelmeyi tercih etmiş ve sorunlar karşısında pasif kalmıştır. Ailesi ile ilgili kontrolü seven ve dediğim dedik bir karakter olduğu anlaşılmaktadır.

Şeref (Kül ve Yel) *Travmalar yaşamış ve yalnız erkek*

Babasının kız kardeşini taciz etmesi ve kendisinin sebep olduğu bir hırsızlık olayı yüzünden tecavüze uğrayıp, arkadaşının da ölümüne sebep olması Şeref için travmalara neden olmuştur. Yaşadığı şehri terk ederek, kimsenin onu tanımadığı bir ülkeye gitmiştir. Fakat yalnızlık, öfke sorunları ve mutsuzluk onu hiç bırakmamıştır.

Ayla (Kül ve Yel) *Ailesinde travmalar yaşamış olan kadın*

Ayla, duygusal yanını etrafına fazla göstermeyen, daha sert olduğu imajı veren bir kadındır. İş hayatında da disiplinlidir. Ailesini farklı sebeplerden erken kaybetmiştir. Abisi Şeref yurt dışında yaşıyor, babaannesi de Alzheimer hastası olmuştur ve onu da bakım evine göndermesi gerekiyordu. Bu haliyle oldukça yalnızdır. Ailesine ait yaşamışlıkları, hayal kırıklıklarını, acıları ve babaannesinin bakımını tek başına üstlenmiş hissediyordur. Babaannesine, abisi Şeref'e, annesine, babasına karşı kızgınlıkları vardır.

Dumrul (Civan) *Psikolojik sorunlu ve alkolik erkek*

Dumrul oldukça başarılı bir polisten uyuşturucu mafyası ile ilgili operasyonda suça bulaşmıştır. Sonrasında adaleti sağlamaya çalışsa da sistem izin vermemiştir. Kızı mafya tarafından öldürülen Dumrul, bu acı ile başa çıkamamış ve tedavi görmesine rağmen halüsinasyonlar görmeye ve yaşadığı andan kopmaya devam etmektedir. Hayatla ilgili bir beklentisi ve umudu kalmadığı görülmektedir. Suçla mücadelesinde kontrolsüz ve aşırı özgüvenli davranışları Deli Dumrul lakabıyla anılmasına sebep olmaktadır.

Rana (Civan) *Öz benliğini yok sayan ve memnuniyetsiz kadın*

Rana İstanbul'a yerleşme, üniversite okuma, aşık olduğu adamla beraber olma hayallerine erişemeyince kendisi olmaktan vazgeçmiştir. Evliliğindeki mutsuzluğunu da bu şekilde aşarak orta bir yol bulmuştur. Kızının ait oldukları statü ve sosyal gruptan farklı biriyle arkadaş olmasına karşı çikmasıyla anlayışsız ve ayrımcı bir karakter olduğunu da gösterdiği söylenebilir.

Solmaz (Civan) *Ürkek ve ayrımcılık yaşamış kadın*

Babası askerler tarafından aşağılanan ve hasta olmasına sebep olan Solmaz ve ailesi, olaylar sonucu memleketini terk etmek zorunda kalmıştır. Göç ettikleri yerde de ait olduğu etnik ve sosyal gruba ön yargılı bakıldığı için ürkek, güvensiz hali değişmemektedir. Sessiz ve kederli bir karakterdir.

Yıldız (Cemre) *Hayatından memnun olmayan ve geçmişin etkisinde kalan kadın*

Yıldız hayatındaki erkek figürler tarafından çocukluktan beri terk edilmiştir. Terk edilmelerin etkilerini üzerinde taşımaktadır. Yalnızlaşmış, tam anlamıyla mutlu olamayan ve acılarını baş edilmesi zor acılar olarak gören bir kadındır. Hayatı ile ilgili hayal kırıklıkları mevcuttur. En büyük hayal kırıklığı da istediği gibi bir kadın olamadığı ve suçu başkalarına veya hayata attığı için kendisindedir.

Hülya (Cemre) *Hayatından memnun olmayan kadın*

Hülya akıllı, asi ve bilgili bir kadın olmasına rağmen seçimleri ve yaşadıkları dolayısıyla mutsuzdur. Evlilikleri ve aşk hayatı onu mutlu etmemiştir. Bu mutsuzluk ve memnuniyetsizlik kıskançlık ve yalnızlık yaşamalarına neden olmaktadır. Genel olarak hüznüldür.

- 3) *Psikolojik ve sosyal uyumlu kişiler* Psikolojik problemleri olmayan veya psikolojilerini etkileyebilecek büyüklükte olaylar yaşasalar bile üstesinden gelebilecek kişilerdir. Çevrelerine pozitif yaklaşır ve çevreleriyle iyi iletişim kurarlar. İşlerinde başarılı ve yapı olarak güçlü olmaları ortak nokta olarak görülmektedir. Bu kişilere örnek olarak Sil Baştan romanındaki Serin, Kafdağı romanındaki Emel ve Levent, Cemre romanındaki Nimet ile Babamın Ardından romanındaki Ülker, Zümrüt ve Nurperi karakterleri örnek verilebilir. Kadın karakterlerin ön planda olduğu söylenebilir.

Serin (Sil Baştan) *Psikolojik ve sosyal uyumlu kadın*

Serin, yardımsever ve barışçıl bir karakter. Nebiye Hanım'a karşı da ilk başta ön yargılı değildir. Hatta onun kaba tavrına karşılık iyi niyetle yaklaşmaktadır. Yaşadığı toplumdaki sorunlara karşı aktif duruş sergileyen ve değişimin olabileceğine inanan bir karakterdir.

Emel (Kafdağı) *Gerçekçi ve arkadaş canlısı kadın*

Emel, Zahide ile çok da uzun yıllara dayanmayan arkadaşlığında samimi ve arkadaş canlısıdır. Eğitimi itibari ile akıllı ve aynı zamanda olaylara gerçekçi bakan bir kadın olduğu anlaşılmaktadır. Depremde ailesini ve hayatını kaybetmiştir.

Levent (Kafdağı) *Profesyonel ve sağduyulu erkek*

Levent hırslı, başarılı ve yetenekli biridir. Alanında arandığı bir isimdir. Teslimat programındaki deneklerle çalışan ekibin içinde yer almaktadır. İşinde her zaman profesyonel olarak davranan Levent, deneklerin maruz kaldıkları durumlara şahit oldukça sağ duyu davranış programının bitirilmesini önermiştir.

Nimet (Cemre) *İdealist, çalışkan ve yalnız kadın*

Nimet oldukça yoğun çalışan, kendini işine adanmış çalışkan biridir. Bunun yanında kendini yalnız hissetmektedir. Kadınların dünyadaki sorunlarına karşı oldukça duyarlıdır.

Ülker (Babamın Ardından) *Travmalar yaşamış ve vefalı kadın*

Ülker, savaş koşullarında göç etmek zorunda kalmıştır. Küçük yaşta amcasının acımasız tavırlarına maruz kalan ve şahit olan bir kadındır. Okuyucu olarak hayatının büyük dönemi hakkında bilgi sahibi olmasak da vefalı bir karakter olduğu, kaybettiği sevdiklerini unutmayıp onların anılarını hayatında var etmeye devam ettiği görülmektedir.

Zümrüt (Babamın Ardından) *Neşeli ve dirençli kadın*

Pullu lakaplı Zümrüt hayatın karşısında çıkardığı güç koşullar ve acılar karşısında neşeli olmaya, hayal kurmaya ve iç motivasyonunu yüksek tutmaya devam edebilmiş bir kadındır. Bebekliklerinden beri yanlarında olduğu Ülker ve kardeşine her zaman kol kanat gererek onlara yardımcı olmuştur. Savaş koşullarında göç etmek zorunda kalmış, yoksulluk ve kayıplar yaşamış bir karakterdir.

Nurperi (Babamın Ardından) *Sert görünen ve fedakâr olan kadın*

Ülker'in torunun kızı olan Nurperi, kardeşi için fedakarlık yaparak okulu bırakmış ve ailesinin ölümünden sonra ona sahip çıkmış, onu okutmaya çalışmıştır. Kasiyerlik yapan Nurperi dışarıdan sert bir imaja sahiptir ama duygusal da bir karakterdir.

- 4) **Çıkarıcı insanlar** Romandaki bu kişilerin sadece kendi menfaatlerini düşündüğü ve çıkarları için başka insanları rahatlıkla kullanabildikleri görülmektedir. Civan romanındaki Yaman karakteri karısından bunalmış, onu zaman zaman aldatan biri olmasına karşın, karısının ona sağladığı sosyal imkanlar için evliliğini devam ettirmektedir. Babamın Ardından romanındaki Yakup karakterinin ise çıkarıcı olmasının yanında acımasız ve rahatsız edici davranışları ile ön plana çıkmaktadır. İki karakter de başka insanları ve olayları kendi çıkarları için planlı bir şekilde kullanmaktadırlar. Romanlarda erkek karakterlerin genellikle ön plana çıkmadığı ve derinlik kazandırılmadığı söylenebilir.

Yaman (Civan) *Çıkarıcı ve kurnaz erkek*

Yaman, karısının sosyal statüsünden ve ilişkilerinden faydalanan çıkarıcı bir emniyet müdürüdür. Hangi durumdan nasıl fayda sağlayacağına göre adımlar atan kurnaz, bencil bir karakterdir.

Yakup (Babamın Ardından) *Acımasız ve vatan haini erkek*

Başhekim olan Yakup çevresinde saygın biri gibi görünmesine rağmen ölen kardeşinin ailesine acımasız ve sert davranan bencil bir adamdır. Savaş koşullarında para kazanabilmek için düşmana ilaç satmaktadır. Çıkarlarına ters düştüğü için Zümrüt'ü acımasızca öldürmüş ve Ülker'i de öldürmeye çalışmıştır.

TEMALAR

Genel bakış Müge İplikçi, romanlarında trajik olayları konu alarak farklı temalara yer vermiştir. Göç etmek zorunda kalmanın hissettirdikleri, ötekileştirilen ve ön yargı ile yaklaşılacak kimlikler trajik olaylara sebep olan temalardan bazılarıdır. Ayrıca yazarın romanlarında adaletsizliğe rağmen sürüp giden düzene karşı eleştirileri de söz konusudur. Hikâyelerdeki karakterler aracılığı ile görebileceğimiz bu eleştirilere, ideolojik olarak değil insani açıdan yaklaşmıştır.

1. **Göç** Romanların ana teması ve konusu göç olmasa da bu olgu yazarın bir çok romanında yer almaktadır. Kimi zaman karakterin aile geçmişine ait birkaç satırla bahsedilen bir anı, kimi zaman ise hikayeyi etkileyen önemli bir olay olarak karşımıza çıkmaktadır. Burada bahsedilen göç etme durumu, hayati ve siyasi sebepler gibi tercihten çok zorunlu olan olayların sonucudur. Temasında göç bulunan romanlara örnek olarak Babamın Ardından, Cemre, Civan, Kül ve Yel gösterilebilir.

Babamın Ardından Babamın Ardından romanında göç, savaş durumunda yapılması zorunlu bir durum olarak okuyucunun karşısına çıkmaktadır. Ülker ve ailesi, babasının ölümünden sonra Osmanlı topraklarında bulunan köylerini Bulgar çetelerinin baskısıyla ilk olarak amcasının yanına göç ederler. İlerleyen günlerde ise savaşın etkisi başka bölgelere de yayılmaya başlayarak amcasının bulunduğu şehri de etkileyecektir. Ülker ve ailesi bu ikinci göç için, amcasının acımasızlığından korkarak İstanbul'a göç etme kararı alsalar da şehirdeki dükkanların yağmalanması, göç yolundaki çetelerin varlığı, farklı etnik kökene sahip insanların topraklarda barınamaması arka plandaki savaş olgusunu da göstermektedir.

Cemre Cemre'de göç teması oldukça geri plandadır. Olaydaki karakterlerin bu durumdan etkilenme ya da bir şekilde olaya şahit olma gibi bir durumu söz konusu değildir. Yine de çok kısa bir bölümde olsa da baraj yapımı ile köyleri su altında kalacak olan insanların bir süre sonra köylerinden göç etmek zorunda kalacakları hikâyede yer almıştır.

Civan Civan romanında bir karakter üzerinden göç etmek zorunda kalan insanların acılarına, bir anda evsiz kalma psikolojilerine şahit oluyoruz. Solmaz karakteri, iç sesine ulaşabildiğimiz önemli bir karakter olarak romanda yer almaktadır. Köy halkının, korucu meselesi yüzünden jandarma ile karşı karşıya kalması ve trajik olaylar yaşanması sonrasında her şeylerini bir anda bırakıp göç etmek zorunda kalmıştır. Solmaz ise yıllar sonra yeniden, kendi emeği ve alın teri ile yeni bir düzen kurduğu fakat kendini hep köksüz hissettiği Pınarlı'dan çocuklarını alarak gizlice ayrılmak durumunda kalır. Dönecek bir memleketi de yoktur.

Kül ve Yel Kül ve Yel romanında Fehime, ailesinde herkesin ölümünden sonra evlat edinilmesinden önceki adıyla Feride'dir. Devlete karşı isyan çıkmış bir köyde yaşarken, köy jandarmalar tarafından ateşe verilmiştir. Babası ise onu güvenli bir yere götürerek geri kalan aile üyeleri almak istemiş fakat ailesinden başka kimse kurtulamamıştır. Artık dönebilecek bir köyü yoktur. Yine hikâyelerine tanık olabildiğimiz başka karakterler de köylerinden Yelkovankuşu'na göç etmişler ve bu geçeköndü mahallesinde yaşamaya başlamışlardır. Karakterlerin yoksulluk çekmesi ve güvensiz hissetmelerinin yanında dönebilecekleri bir memleketlerinin olmadığı duygusuna yine değinilmiştir.

2. **Ön yargı/Ötekileştirme/Azınlık kimliği** Farklı olaylar ve karakter hikayeleriyle toplumun bir kesime veya azınlıkta kalmışlara etiketleme yaparak nasıl ön yargılı, ayrımcı bir zihniyetle yaklaşmış ötekileştirdiği romanların ortak noktası olarak görülebilir. Ayrıca bu durumun sonuçları buna maruz kalanlar için oldukça trajik sonuçlar doğurmaktadır. Ötekileştirilen bu karakterlerin iç dünyalarına, acılarına, psikolojilerine ve bir bütün olarak davranışlarının sebep ve sonuçlarına yakından bakabilmek insanı anlamaya yardımcı olmaktadır. Sil Baştan, Kül ve Yel, Civan, Kafdağı romanları bu temanın örneklerini oluşturmaktadır.

Sil Baştan Bu romanda, Nebiye karakteri üzerinden Serin karakterinin temsil ettiği düşünce, duruş, inanç sahibi kimselere toplumun ön yargı ve bazı olumsuz etiketlerle yaklaştığı görülmektedir. Serin sendikaya üye, hakkını aramak ve düşüncelerini duyurmak için eylemlere katılan, sol görüşlü ve aynı zamanda Alevi bir karakterdir. Serin, öğretmenler grubunun temkinli yaklaştığı, toplumun huzurunu bozan eylemlerde bulunduğu düşünülen ve Nebiye tarafından bir uzaylı gibi farklı olarak ifade edildiği bir karakterdir.

Kül ve Yel Kül ve Yel romanında ötekileştirme ve bir kesime karşı ön yargılı yaklaşma teması derinlemesine olarak hikayede yer almasa da Fehime'nin geçmişi ile ilgili olarak karşımıza çıkmaktadır. Fehime'nin ailesinin de öldüğü köye karşı jandarmaların acımasız ve ötekileştirici yaklaşımı arka planda gösterilir.

Civan Civan romanında, Solmaz karakteri ailesi ile Pınarlı'da kendine yeni bir düzen kurmuştur. Fakat dışarıdan gelenlerin oluşturduğu bir mahalle olan Çiçek'in yerli halk tarafından yabancıları ve sorun çıkarıcıları temsil ettiği bir mahalledir. Ayrıca Almanya'dan gelmiş doğulu Emrullah'ın kısa zamanda halkın göremediği potansiyeli görerek girişimlerde bulunması, zenginleşmesi ve ailesini, akrabalarını, tanıdıklarını Pınarlı'da iş sahibi yaparak bölgeye yerleştirmesi öfkeye, kıskançlığa sebep olmuştur. Pınarlı yerlilerinin bölgede azınlıkta kalan bu gruba karşı ön yargılı ve kızgın olduğu, yaşadıkları mahalleyi küçümsemeleri karakterlerin hikayedeki düşünce ve davranışlarından anlaşılmaktadır. Meydana gelen ilk olayda linç girişimi ile bu duygularını ortaya çıkarmaktadırlar. Kürt kimliğine sahip insanların suç ve suçlu kavramlarına çok yakın yaşadıkları, aksi için çabalasalar da ön yarıdan kurtulamadıkları söylenebilir.

Kafdağı Kafdağı romanında Pakistanlı, Müslüman ve doğulu bir kadın olan Zahide'ye olan bakışa ve tutuma yer verilmiştir. Ailesinde terörizm ile ilişkili kişilerin yer alması, kendisinde istemeden bir ucundan bulaşması olayların gerçek yüzü araştırılmadan suçlu etiketi yemesine neden olmuştur. En başından kendi isteği ile ailesinden uzaklaşarak itirafçı olması da durumu değiştirmemiştir. 11 Eylül saldırısı sonrası Müslüman olmanın ön yarıya sebep olabilecek bir durum oluşturması da hikâyede yer almaktadır.

3. *Düzen eleştirisi* Toplamların, insanlığın kaderine etkide bulunanlara, sistemin devam etmesini sağlayan yöneticilere, olayların arka planında kalan ayrıcalıklı kişilere karşı eleştiriler söz konusudur. Bu durum romanlarda savaş, terörle mücadele, devlet yatırımları gibi birbirinden farklı konularda kendini göstermiş ve adaletsizlik vurgulanmıştır. Kül ve Yel, Civan, Cemre, Babamın Ardından ve Kafdağı romanları bu tema için örnektir.

Kül ve Yel Kül ve Yel romanında sisteme karşı eleştiri çarpık kentleşmeye, yapılaşmaya rant için izin verilmesi açısından yer almaktadır. Yatırım gibi gözükse ama arka planında ayrıcalıklı bir kesimin fayda sağladığı yatırımlar romanın ana temasını oluşturmasa da arka plana hikâyenin olumsuz özellikler taşıyan karakterlerine bağlı olarak yerleştirilmiştir.

Civan Civan romanında toplumun linç duygusu ile hareket edip, yıkıcı faaliyetler göstermektedir. Bunu şiddet ve linç olarak algılamamakta, haklılıklarına olan inançlarından dolayı olağan bir durum olarak görmektedirler. Pınarlı halkı yangını ve şiddeti onları provoke etmek isteyen bir grubun, hatta Çiçek'ten gelen yabacıların çıkardığına inanıyor, toplumsal bir halüsinasyon ile şiddetin kendilerine ait olmadığını düşünüyorlardır. Toplu olarak hissedilen bu duygu fazlasıyla tehlike arz etmektedir.

Cemre Cemre'de kadını, doğayı sömüren sistem düzenine karşı bir eleştiri söz konusudur. Doğa, rant ve farklı sebeplerle yatırımlar için, kadın ise üzerinde hakimiyet kuran otoriteler ve erkekler tarafından sömürülmektedir. Sebepler değişse de sorunun kaynağı eril düşünce sisteminin düzene hakim olmasıdır. Abisi tarafından namus gerekçesi ile katledilen Nimet Güzel, kadının üzerinde hakimiyet ve sömürü için görülen örneklerden birisidir.

Babamın Ardından Hikayenin kıyasında kalmış bir görüş olarak romanda ülkeleri ve dünyayı yönetenlere karşı bir söylem söz konusudur. Savaşın birkaç kişinin stratejisi ile çıktığı, savaşın ve halkın ise bedelini ödediği karakterlerin deneyimleri ve söylemleri ile ifade edilir.

Kafdağı Romanda geçen hikayede, teröre karşı yapılan bazı uygulamalar insanlık dışı ve kabul edilemezdir. Terörün çözümü için sadece sonuca bakılmaması, sebeplerin de dikkate alınarak çözüm oluşturulması ve gerekli sorumluluğun alınması gerekiyordu. Romanda Zahide başta olmak üzere Yusuf gibi bazı karakterler milliyeti, dini ve kimliklerinden ötürü göçmen olarak buldukları ülkede suçlu olma potansiyelleriyle insanlık dışı uygulamalara maruz kalmaktadırlar.